

Beoordelingsmodellen PTHO

Profiel Taalvaardigheid Hoger Onderwijs Voorbeeldexamen

Deel A

Taak 1 Feromonen

a

De kandidaat geeft een antwoord op vraag 1:
Bij mensen gebeurt die communicatie niet bewust.

b

De kandidaat geeft een antwoord op vraag 2:
Nee, de mens kan zijn feromonen (waarschijnlijk) niet verstoppen want ze worden nog steeds waargenomen ook als je parfum (of aftershave) op hebt.

c

De kandidaat geeft een antwoord op vraag 3:
Er is nog niet veel bekend over feromonen bij mensen want dat is niet gemakkelijk te onderzoeken. (Bij dieren is dat gemakkelijker te onderzoeken.)

d

De kandidaat geeft een antwoord op vraag 4 (minstens twee van de volgende drie voorbeelden):

- Met geuren kun je in het donker nog wel een heleboel communiceren.
- Je kunt ruiken dat er ergens gevaar dreigt.
- Je kunt ruiken dat er ergens voeding te vinden is.

e

De kandidaat geeft een antwoord op vraag 5:
Alles wat mensen met taal doen, kunnen dieren met geuren.
Of
Met taal kun je een boodschap overbrengen, dieren doen datzelfde met geuren.

f

De kandidaat geeft een antwoord op vraag 6:
Een feromoon is een stof die zorgt voor communicatie tussen twee soortgenoten/
informatiedragende stof.

g

De kandidaat geeft een antwoord op vraag 7:
Nee. Als je bijvoorbeeld knoflook gegeten hebt, is de knoflookgeur die je verspreidt, geen feromoon. (Elke stof die wij maken kan wel evolueren tot een feromoon.)

h

De kandidaat geeft een antwoord op vraag 8 (eerste deel):
Muizen/mensen worden aangetrokken door muizen/mensen die anders/niet hetzelfde ruiken.

i

De kandidaat geeft een antwoord op vraag 8 (tweede deel):
Dit is om inteelt te vermijden/om de kans op een gezond nageslacht te vergroten/om een nieuwe combinatie van immuunsystemen te maken (dat beter aangepast is aan steeds veranderende ziektekiemen).

Taak 2 Ik zie, ik zie...

PRECONDITIE

De kandidaat schrijft een verslag dat in relatie staat tot het interview over synesthesie.	A
De kandidaat schrijft geen verslag dat in relatie staat tot het interview over synesthesie. In dit geval wordt de kandidaat niet verder beoordeeld. Op het beoordelingsformulier wordt bij alle items een 0 ingevuld.	B

1 INHOUD

a

De kandidaat beschrijft het onderwerp: Synesthesie: het <u>samengaan</u> van meerdere <u>zintuigen</u> .

b

De kandidaat beschrijft de oorzaak van synesthesie, welke inhoudelijk overeenkomt met: Neurologische afwijking/neurale verbindingen tussen de zintuiglijke hersen-modulen
--

c

De kandidaat noemt een eerste voorbeeld van synesthesie: - kleuren zien bij woorden/namen - vormen ervaren bij het proeven van gerechten - klanken horen bij geuren - smaken proeven bij vormen/voorwerpen - kleuren zien bij muziek - kleuren zien bij getallen (concrete voorbeelden die overeenkomen met bovengenoemd zijn ook goed)
--

d

De kandidaat noemt een tweede voorbeeld van synesthesie: Zie 1c
--

e

De kandidaat noemt een voordeel van synesthesie: Mensen met synesthesie kunnen kleuren als ezelsbruggetje gebruiken bij het onthouden van nummers, namen etc./geheugensteun
--

VORM

2 WOORDENSCHAT

De woordenschat is uitgebreid, waardoor de informatie helder en gedetailleerd verwoord wordt.

3 GRAMMATICA

De teksten vertonen een goede grammaticale beheersing. Kleine grammaticale fouten kunnen nog voorkomen.

4 STRUCTUUR EN SAMENHANG

De tekst is redelijk gestructureerd en samenhangend. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een relatief duidelijke tekstopbouw en verbindingswoorden.

5. SAMENVATTEN

Er wordt samengevat.
Relevante en belangrijke informatie uit de tekst wordt weergegeven; af en toe worden er details vermeld.

6. SPELLING

De spellingsregels worden overwegend correct toegepast. Kleine spellingsfouten kunnen voorkomen.

Deel B

Taak 1 Examenreglement

1 punt per juist antwoord

1	C
2	A
3	C
4	C
5	A
6	C
7	C

Taak 2 Dag vakantie, hallo werk

PRECONDITIE

De kandidaat schrijft een samenvatting van een artikel over het onderwerp 'Maakt werk gelukkig?' voor zijn medestudenten.	A
De kandidaat schrijft geen samenvatting van een artikel over het onderwerp 'Maakt werk gelukkig?' voor zijn medestudenten. In dit geval wordt de kandidaat niet verder beoordeeld. Op het beoordelingsformulier wordt bij alle items een 0 ingevuld.	B

A. GLOBALE BEOORDELING

De kandidaat schrijft een samenvatting van een artikel 'Maakt werk gelukkig?' voor zijn medestudenten. Hij vermeldt daarbij de belangrijkste punten uit het artikel aan de hand van de opdracht in het werkboek.

B. ANALYTISCHE BEOORDELING

1. INHOUD

a

De kandidaat vermeldt dat vakantie een positief effect heeft maar niet blijvend gelukkig maakt want na drie weken/na vijf weken/na een tijdje is het effect verdwenen.

b

De kandidaat beschrijft dat studie naar geluk mogelijk is door uitspraken over geluk te meten.

c

De kandidaat geeft een voorbeeld van iets wat kortdurend geluk veroorzaakt (1 van de 7 die in de tekst genoemd worden):

- een (flinke) salarisstijging
- een goede gezondheid
- een aantrekkelijk lichaam
- wonen in een zonnig land
- het volgen van een (fantastische) opleiding
- nieuwe bezittingen
- grote successen

d

De kandidaat geeft een tweede voorbeeld van iets wat kortdurend geluk veroorzaakt (1 van de 7 die in de tekst genoemd worden, ander voorbeeld dan kandidaat genoemd heeft bij c):

Zie de lijst bij c.

e

De kandidaat geeft een definitie van kortdurend geluk:

Heeft nauwelijks invloed op het (langdurig) geluksgevoel van een persoon/brengt alleen een moment van voldoening teweeg ('vluchtig geluk')/verliest binnen enkele maanden/snel effect.

f

De kandidaat vat samen wat de econoom sir Richard Layard zegt over langdurig geluk, wat inhoudelijk overeenkomt met:

Voor langdurig geluk is de liefde en tijd die we met familie en vrienden doorbrengen het belangrijkste, maar ook het nuttig voelen door iets bij te dragen aan de gemeenschap / de kwaliteit van ons werk en de zekerheid die we eraan ontleen, kortom: door werk.

g

De kandidaat vat samen wat de hoogleraar arbeids- en organisatiepsychologie Wilmar Schaufeli zegt over langdurig geluk, wat inhoudelijk overeenkomt met:

Wie met bevoegenheid zijn werk doet, is langdurig gelukkig. / Bevoegen mensen zijn het gelukkigst. / Voor iedereen die werkt geldt dat werk structuur aan het leven geeft, kansen tot zelfontplooiing en het leggen van sociale contacten geeft, en het leven zin geeft. / Werk bezorgt ons een geluksgevoel omdat we ons dan in een uitdagende situatie begeven die veel eist en vergezeld gaat van gevoelens van concentratie, creativiteit en bevrediging.

h

De kandidaat vat samen wat de psycholoog Mihaly Csikszentmihalyi zegt over langdurig geluk, wat inhoudelijk overeenkomt met:

Als we ons in een situatie bevinden die uitdagend is (veel vaardigheid vereist en vergezeld gaat van gevoelens van concentratie, creativiteit en bevrediging) en we de tijd vergeten ervaren we een diep gevoel van voldoening/positieve emoties (een flow-beleving genaamd). / De functie van positieve emoties ervaren we als we een flow-beleving ondergaan: Momenten waarop we zo opgaan in wat we doen dat we elke notie van tijd vergeten.

i

De kandidaat legt uit waarom mensen 'flow' vaker op het werk ervaren dan thuis:

Dat ligt aan de structuur van het werk. Meestal zijn doelen en regels duidelijk en zijn goed concentreren en het (volledig) benutten van onze vaardigheden vereisten om de uitdaging aan te kunnen gaan. / Thuis zijn we vaak sneller afgeleid, weten we niet hoe goed of hoe slecht we iets doen en hebben we minder snel het gevoel dat we het beste uit onszelf halen.

j

De kandidaat geeft een antwoord op de vraag of werk gelukkig maakt dat de Utrechtse burn-outdeskundige Schaufeli ook gegeven zou kunnen hebben, wat inhoudelijk overeenkomt met:

Werken maakt langdurig gelukkig omdat werk de uitdaging en structuur geeft waardoor positieve emoties opgeroepen worden/werk bevrediging geeft.

Werken maakt langdurig gelukkig: wie geen werk heeft, is veelal doodongelukkig omdat wie thuis zit minder structuur heeft/minder snel het gevoel krijgt dat hij het beste uit zichzelf haalt.

VORM

2. GRAMMATICA

De teksten van de kandidaat vertonen een goede grammaticale beheersing. Kleine grammaticale fouten (bijv. lidwoorden, vervoeging van onregelmatige werkwoorden, inversiefouten) kunnen nog voorkomen.

3. SAMENVATTEN

De kandidaat vat samen. Relevante en belangrijke informatie uit de tekst wordt weergegeven.

4. STRUCTUUR EN SAMENHANG

De tekst van de kandidaat is redelijk gestructureerd en samenhangend. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een relatief duidelijke tekstopbouw en verbindingswoorden.

5. SPELLING

De spellingsregels worden door de kandidaat overwegend correct toegepast. Kleine spellingsfouten kunnen voorkomen.

Taak 3 Juridische stappen

PRECONDITIE

De kandidaat schrijft een betoog op het studentenforum over een juridisch onderwerp.	A
De kandidaat schrijft geen betoog op het studentenforum over een juridisch onderwerp. In dit geval wordt de kandidaat niet verder beoordeeld. Op het beoordelingsformulier wordt bij alle items een 0 ingevuld.	B

A. GLOBALE BEOORDELING

De kandidaat is in staat een betoog te schrijven voor het studentenforum. Hij neemt een standpunt in tegenover een juridisch onderwerp en onderbouwt dit met argumenten.

B. ANALYTISCHE BEOORDELING

1 INHOUD

a

De kandidaat geeft zijn standpunt met betrekking tot het onderwerp (voor, genuanceerd of tegen).

b

De kandidaat geeft een eerste argument voor zijn standpunt. Dit argument strookt met het standpunt dat de kandidaat heeft ingenomen.

c

De kandidaat geeft een tweede argument voor het standpunt. Dit argument strookt met het standpunt dat de kandidaat heeft ingenomen.

d

De kandidaat geeft een derde argument voor het standpunt. Dit argument strookt met het standpunt dat de kandidaat heeft ingenomen.

Wanneer een argument letterlijk uit de tekst wordt overgenomen, krijgt de kandidaat hiervoor geen punt.

VORM

2 WOORDENSCHAT

De woordenschat van de kandidaat is uitgebreid, waardoor de informatie helder en gedetailleerd verwoord wordt.

3 GRAMMATICA

De kandidaat vertoont een goede grammaticale beheersing. Kleine grammaticale fouten (bijv. lidwoorden, vervoeging van onregelmatige werkwoorden, inversiefouten) kunnen nog voorkomen.

4 STRUCTUUR EN SAMENHANG

De tekst van de kandidaat is redelijk gestructureerd en samenhangend. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een relatief duidelijke tekstopbouw en/of verbindingswoorden. Zo is duidelijk in de structuur van de tekst te zien wat de argumenten van het standpunt zijn (alinea's, bijv. ten eerste, ten tweede of bovendien, ook). De argumenten zijn goed te onderscheiden.

5 SPELLING

De spellingsregels worden door de kandidaat overwegend correct toegepast. Kleine spellingsfouten kunnen voorkomen.

Deel C

Taak 1 Een onderzoek presenteren

PRECONDITIE

De kandidaat houdt een presentatie die verband houdt met het onderzoek naar de sterfteleeftijd en uitgaven aan de gezondheidszorg.	A
De kandidaat houdt geen presentatie die verband houdt met het onderzoek naar de sterfteleeftijd en uitgaven aan gezondheidszorg. In dit geval wordt de kandidaat niet verder beoordeeld en vult de beoordelaar overal een 0 in.	B

1 INHOUD

(De onderstreepte woorden zijn kernbegrippen; ze moeten alle worden genoemd om 1 punt te behalen; mag ook in andere bewoordingen.)

a

De kandidaat vertelt dat hij een presentatie zal houden over een onderzoek naar:
1) de gemiddelde sterfteleeftijd bij mannen én vrouwen in Japan, Nederland en Turkije
en
2) de uitgaven aan de gezondheidszorg in de drie vermelde landen.

b

De kandidaat vermeldt de belangrijkste uitkomst/conclusie tabel 1:
In Japan wordt men het oudst. Het sterftecijfer van Nederland ligt wat lager. In Turkije wordt men het minst oud.

c

De kandidaat vermeldt de belangrijkste uitkomst/conclusie tabel 2:
De uitgaven aan de gezondheidszorg liggen het hoogst in Nederland, dan volgt Japan en Turkije ten slotte geeft het minst uit aan gezondheidszorg.

d

De kandidaat geeft een plausibel verband aan tussen tabel 1 en tabel 2:
(bijvoorbeeld: de uitgaven aan de gezondheidszorg hebben wel invloed op de sterfteleeftijd, maar naast de gezondheidszorg zijn er nog andere factoren die een invloed kunnen hebben.)

e

De kandidaat geeft een adequaat antwoord op de eerste vraag van de examinerator.
Let op: het antwoord van de kandidaat niet beoordelen op inhoudelijke juistheid.

f

De kandidaat geeft een adequaat antwoord op de tweede vraag van de examinerator.
Let op: het antwoord van de kandidaat niet beoordelen op inhoudelijke juistheid.

VORM

2 INITIATIEF

De kandidaat neemt een actieve houding aan. Hij brengt de presentatie voor het grootste deel op eigen initiatief en heeft nauwelijks hulp van de examinerator nodig.

3 WOORDENSCHAT

De kandidaat beschikt over een redelijk uitgebreide en gevarieerde woordenschat.
Lexicale leemtes en verkeerde woordkeuze komen nog slechts sporadisch voor maar staan de begrijpelijkheid niet in de weg.

4 GRAMMATICA

De kandidaat vertoont een goede grammaticale beheersing. Eenvoudige grammaticale aspecten worden correct toegepast. Kleinere grammaticale fouten kunnen voorkomen, maar de begrijpelijkheid wordt hier zelden door verstoord.

5 STRUCTUUR EN SAMENHANG

De kandidaat geeft de informatie op een gestructureerde en samenhangende manier weer. Er wordt gebruik gemaakt van een duidelijke logische tekstopbouw en verbindingswoorden. Bijv. achtereenvolgens: wat hij heeft onderzocht, wat de belangrijkste uitkomsten zijn, wat het verband is tussen de 2 tabellen.

6 UITSPRAAK

De kandidaat heeft een duidelijke uitspraak. Een buitenlands accent kan hoorbaar zijn, maar overheerst niet. Verkeerde uitspraak en intonaties komen maar af en toe voor.

7 TEMPO

De kandidaat heeft een vlot tempo. Pauzes en aarzelingen kunnen af en toe voorkomen, maar zijn niet storend.

Taak 2 Opvoeden vandaag de dag

PRECONDITIE

De kandidaat voert een discussie met een medestudent die verband houdt met één van de drie onderwerpen.	A
De kandidaat voert geen discussie met een medestudent die verband houdt met één van de drie onderwerpen. In dit geval wordt de kandidaat niet verder beoordeeld en vult de beoordelaar overal een 0 in.	B

1 INHOUD

a

De kandidaat neemt een duidelijk standpunt (voor, tegen) in over één van de gegeven onderwerpen.

b

De kandidaat formuleert een eerste inhoudelijk relevant argument met betrekking tot het gekozen onderwerp.

c

De kandidaat formuleert een tweede inhoudelijk relevant argument met betrekking tot het gekozen onderwerp.

d

De kandidaat formuleert een derde inhoudelijk relevant argument met betrekking tot het gekozen onderwerp.

e

De kandidaat reageert adequaat op de eerste vraag van de examinerator en geeft argumenten.

f

De kandidaat reageert adequaat op de tweede vraag van de examinerator en geeft argumenten.

VORM

2 WOORDENSCHAT

De kandidaat beschikt over een uitgebreide en gevarieerde woordenschat. Lexicale leemtes en verkeerde woordkeuze komen nog slechts sporadisch voor en staan de begrijpelijkheid niet in de weg.

3 GRAMMATICATA

De kandidaat vertoont een goede grammaticale beheersing. Kleine grammaticale fouten (bijv. lidwoorden, vervoeging van onregelmatige werkwoorden, inversiefouten) kunnen nog voorkomen.

4 UITSPRAAK

De kandidaat heeft een duidelijke uitspraak. Een buitenlands accent kan hoorbaar zijn, maar overheerst niet. Verkeerde uitspraak en intonaties komen maar af en toe voor.

5 TEMPO

De kandidaat spreekt vlot. Pauzes en aarzelingen kunnen af en toe voorkomen (bijv. wanneer de examinerator -onverwachts- de vragen stelt), maar zijn niet storend.

6 STRUCTUUR EN SAMENHANG

De kandidaat geeft de informatie op een gestructureerde en samenhangende manier weer. Er wordt gebruik gemaakt van een duidelijke, logische tekstopbouw en verbindingswoorden.